

Instruktion för Umeå marina forskningscentrum

1 Namn

Umeå marina forskningscentrum (UMF)

Umeå Marine Sciences Centre

2 Bakgrund

Umeå marina forskningscentrum (UMF) inrättades 1989 vid Umeå universitet, samtidigt som motsvarande centra inrättades vid universiteten i Stockholm och Göteborg. Uppdraget innebar att bedriva naturvetenskaplig forskning och utbildning samt utföra mätningar för miljökontroll på uppdrag av främst statliga myndigheter. Dessutom ingick information om forskning och forskningsresultat.

År 2008 inrättades Havsmiljöinstitutet, och Umeå universitet fick i uppdrag att som ett av fyra lärosäten ingå i samarbetet. Havsmiljöinstitutets uppdrag byggde på de marina centrumen, men med en tydligare inriktning mot kunskapsförsörjning till samhället om miljötillståndet i havet.

Samtidigt som Havsmiljöinstitutet inrättades beslutades att de marina centrumen skulle upphöra. År 2009 inrättades UMF igen med uppgift att vara värd för Havsmiljöinstitutets enhet vid Umeå universitet. UMF fick också enligt tidigare föreskrifter ansvar för marin infrastruktur, miljöövervakningsuppdrag från statliga myndigheter samt kommunikation mellan forskare och användare av marin vetenskap.

UMFs uppdrag medför omfattande samverkan med universitetsinstitutioner och myndigheter både nationellt och internationellt. Ansvaret för infrastruktur innebär samverkan med olika institutioner vid Umeå universitet såväl som andra universitet och högskolor längs Bottniska vikens kust. Miljöövervakningsuppdragen medför samverkan med Naturvårdsverket, Hav och Vattenmyndigheten, Vattenmyndigheter, Länsstyrelser, SMHI m.fl. Verksamheten vid Havsmiljöinstitutet regleras via en avsiktsförklaring mellan de fyra i samarbetet ingående lärosätena. Detta innebär ett tätt samarbete med universiteten i Stockholm, Kalmar och Göteborg.

Dokument:

- UHÄ-FS 1989:25 Förordning om Centra för marin forskning
- Regeringsbeslut U2008/3167/UH Uppdrag att inrätta ett Havsmiljöinstitut
- Umeå universitet Dnr 500-3530-09 Föreskrifter för Umeå marina forskningscentrum
- Göteborgs universitet Dnr G11 2264/08 Avsiktsförklaring om samarbete inom ramen för Havsmiljöinstitutet

- Stockholms universitet Dnr 301-2088-09 Avsiktsförklaring avseende infrastruktur för marin forskning och övervakning

3 Syfte

UMF ska utgöra ett nav för forskning, undervisning och miljöanalys gällande Bottniska viken. Centrumet ska vara en nationell och internationell mötesplats för marina forskare och studenter, och också bidra till en uppbyggnad i omfång och kvalitet av den marina forskningen och utbildningen vid Umeå universitet.

Dessutom ska UMF samverka med nationella och regionala myndigheter, utföra kvalificerade analyser och synteser av miljöövervakningsdata, och vara en högkvalificerad rådgivare för regionala och nationella myndigheter i marina frågor. UMF ska kunna ta på sig miljöövervakningsuppdrag för regionala och nationella myndigheter, och för detta kunna erbjuda för ändamålet optimal infrastruktur. Centrumet ska arbeta aktivt med kunskapsspridning om havet och dess ekosystem, funktioner, processer och tillstånd.

3.1 Uppdrag

Umeå marina forskningscentrum ska:

- ansvara för och främja tillgången till marin infrastruktur, såsom laboratorier, experimentlokaler, fartyg och båtar och annan dyrbar utrustning för marin forskning och utbildning, samt miljöövervakning relaterad till Bottniska viken.
- ha överblick och stödja marin forskning och utbildning, även tvärvetenskaplig, för att främja en långsiktig kunskaps- och kompetensuppbyggnad inom det marina området.
- bistå myndigheter med vetenskaplig kompetens i havsmiljöfrågor och vid utformning och utvärdering av övervakningsprogram som rör havsmiljön
- på uppdrag från främst statliga myndigheter utföra miljöövervakningsuppdrag
- informera om forskning och miljötillståndet i havet.
- bidra till ökad kommunikation mellan forskare och användare av vetenskaplig kunskap om havsmiljön samt på andra sätt främja kontakter mellan universitet och samhälle.
- bistå Havsmiljöinstitutets nationella kansli med att ta fram kvalificerade analyser, utvärderingar och synteser, samt sprida information om resultaten till stöd för regeringens, myndigheters och andra intressenters arbete med att förbättra havsmiljön.
- bidra till ett gott samarbete mellan UMF, Havsmiljöinstitutets regionala enheter, nationella kansli och andra centra, institut och lärosäten.

- aktivt verka för ökat internationellt samarbete inom forskning, undervisning och miljöanalys.
- bidra till den årliga rapporteringen till regeringen i enlighet med uppdraget till Havsmiljöinstitutet.

4 Organisation

4.1 Värd fakultet

Den Teknisk- naturvetenskapliga fakulteten är värd fakultet för centrumbildningen.

Den Teknisk- naturvetenskapliga fakulteten har ansvar för att verksamheten planeras och att budget fastställs, att verksamhet och ekonomi följs upp och att nödvändiga underlag lämnas för årsredovisning och verksamhetsberättelse. För den teknisk- naturvetenskapliga fakulteten tillkommer att i de olika stegen samråda med övriga delaktiga fakulteter i centrumbildningen.

4.2 Ingående parter

Havsmiljöinstitutet är ett samarbete mellan Umeå universitet, Stockholms universitet, Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet. Det finns ett kansli som har en samordnande roll och är beläget vid Göteborgs universitet. Havsmiljöinstitutets enhet vid Umeå universitet ligger organisatoriskt under Umeå marina forskningscentrum.

4.3 Styrelse

4.3.1 Styrelsens sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet

UMF leds av en styrelse som utses av rektor vid Umeå universitet. En ordförande väljs av rektor bland ledamöter i styrelsen. Denna ska bestå av åtta ledamöter enligt följande sammansättning:

Två (2) representanter från eget lärosäte

En (1) representant från annat lärosäte i regionen

En (1) studeranderepresentant, förslagsvis på doktorandnivå

En (1) representant från de anställda på UMF

En (1) representant från regional myndighet

En (1) representant från Havsmiljöinstitutet

En (1) representant från Havs- och Vattenmyndigheten

Föreståndaren för UMF adjungeras till styrelsen med närvaro- och yttranderätt. Denne har däremot inte rätt att delta i besluten,

Viceordförande utses av och inom styrelsen.
Styrelsen mandatperiod är treårig.

Styrelsen ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Styrelsens möten ska protokollföras.

Styrelsen är beslutsför när ordföranden eller viceordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Omröstning i styrelsen skall vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden vid mötet utslagsröst.

Arvode och villkor för de externa ledamöterna ska följa dokumentet *Regler för arvoden och ersättningar för ledamöter vid universitetets styrelser, kommittéer, råd och nämnder perioden 2015-01-01-2017-12-31* (FS 1.1.2-810-14) kategori E.

4.3.2 Styrelsens uppgift

Styrelsen för UMF ansvarar för verksamhetens övergripande inriktning och utveckling, att utarbeta förslag till budget och årlig verksamhetsplan i samråd med dekan vid berörd värd fakultet, samt att i övrigt främja centrumets verksamhet.

4.4 Föreståndare

4.4.1 Föreståndarens uppgift och mandatperiod

Föreståndaren för UMF - och dennes mandatperiod - utses av dekanus i samråd med rektor. Föreståndaren har till uppgift är att leda den dagliga verksamheten och ska vara högt akademiskt meriterad inom marina vetenskaper med god samarbetsförmåga och ledaregenskaper. Föreståndaren är också vetenskaplig ledare vid UMF.

Det åligger föreståndaren att initiera och bereda ärende inför styrelsen samt verkställa styrelsen beslut.

Villkor för föreståndaren ska sättas med utgångspunkt i dokumentet *Villkor för prefektskapet vid Umeå universitet* fastställd av rektor den 24 juni 2014 (FS 1.2.1-804-14).

4.4 Vetenskaplig koordinator/Forskningskoordinator

Föreståndaren för UMF är också vetenskaplig ledare och koordinator.

4.5 Organisationsenhetskod

5016

5 Finansiering

UMF finansieras genom ett basanslag från tekniskt-naturvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet och genom externa uppdrag. Fakultetsbudgeten täcker kostnader för infrastruktur (t.ex. fartyg, båtar, laboratorier) och nödvändig personal för att göra infrastrukturen tillgänglig för forskare och studenter. I denna kostnad ingår också personal- och driftskostnader för verksamheten som sker innanför Havsmiljöinstitutet, definierat genom en avsiktsförklaring mellan de fyra lärosäten som ingår i detta regeringsuppdrag. Totala anslaget från fakulteten, inklusive lokaler och lokalvård, är för år 2011 på 15,9 Mkr. Till detta kommer externa uppdrag och bidrag på ca 9,0 Mkr. Omfattningen på verksamheten förväntas hållas på nuvarande nivå också de närmast kommande åren.

6 Uppföljning

Var tredje år gör rektor en prövning om det fortfarande är aktuellt att driva centrumbildningen i dess nuvarande form. Det åligger därför föreståndaren att i samråd med styrelse inkomma till värd fakultetens dekanus med en redovisning av centrumets verksamhet och uppnådda mål. Redovisningen ska inlämnas senast sex månader före utgången av respektive treårsperiod. Redovisningen ska beakta centrumbildningens vetenskapliga innehåll, samverkan, mervärde och nyttiggörande. Om prövningen visar att centrumbildningen inte ska fortsätta bedrivas i sin nuvarande form, ska den antingen ombildas eller avvecklas.

Dekanus ska därefter, baserat på redovisningen och efter samråd med centrumbildnings övriga parter, inkomma till rektor med ett ställningstagande om centrumbildningens fortsatta verksamhet.

7 Bilagor

Verksamhetsmål 2014 samt Strategidokument för UMF med tillhörande bilagor definierar de direktiv och avtal som för närvarande styr verksamheten. Strategidokumentet bedöms för revidering en gång per år.